

HLAVNÍ TÉMA

KDE JE MOŽNÉ DRŽET PRACOVNÍ POKHOTOVOST?

Již téměř tři desítky policistů z pražské speciální pořádkové jednotky uspěly u soudu ve sporu o odměňování.

Ačkoliv byli nuceni držet pracovní pohotovost na policejní služebně, vyplácena jim byla pouze třetina mzdy. Problematika místa, kde se pracovní pohotovost drží, je tak navzdory ustálené soudní praxi stále aktuální.

Pracovní pohotovost zákoník práce („ZP“) definuje jako dobu, v níž je zaměstnanec na základě dohody uzavřené se zaměstnavatelem připraven k případnému výkonu práce nad rámec jeho rozvrhu pracovních směn, a to mimo pracoviště zaměstnavatele. Přitom může docházet k problematickým situacím v souvislosti s místem, na kterém ji zaměstnanec drží. Na některá úskalí tohoto institutu se pokusím odpovědět v následujícím článku.

Vymezení pojmu pracoviště

Pracovní pohotovost může být držena výhradně mimo pracoviště zaměstnavatele. Pojem pracoviště definoval Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí jako „místo, kde zaměstnanec plní podle pokynů zaměstnavatele své pracovní úkoly; okruh těchto míst, v nichž může zaměstnavatel přidělovat zaměstnanci práci, je dán vymezením místa výkonu práce v pracovní smlouvě. (...) Za pracoviště je však třeba považovat určitý konkrétní prostor, ve kterém zaměstnanec fakticky vykonává dohodnutou práci, popřípadě prostor, kde se nachází jeho kancelář...“

Pod pojem pracoviště tedy bude nepochybně spadat například provozovna či provozovny zaměstnavatele nebo třeba areál nemocnice či továrny, kde zaměstnanec plní své pracovní úkoly. Například u nákladního automobilu nebo autobusu bude pracovištěm chápáno pouze místo za volantem. Dle Nejvyššího soudu se totiž pracovní pohotovost u člena osádky nákladního automobilu nebo autobusu rozumí také doba strávená řidičem za jízdy na sedadle spolujezdce nebo na lehátku.

Závaznost místa pracovní pohotovosti v dohodě

Pracovní pohotovost musí být držena na místě, které je odlišné od pracoviště. Toto místo pracovní

pohotovosti si mohou zaměstnanec a zaměstnavatel v dohodě o výkonu pracovní pohotovosti sjednat. ZP blíže nevymezuje takové místo a záleží pouze na tom, co si zaměstnavatel se zaměstnancem dohodnou. Obvykle jde o bydliště zaměstnance, ale může to být i podstatě kterékoliv místo, kde se zaměstnanec rozhodne mimo pracovní dobu zdržovat.

Zaměstnanec se však může v době výkonu pracovní pohotovosti zdržovat i na jiném než sjednaném místě, aniž by tím režim pracovní pohotovosti porušil. Pro pracovní pohotovost je totiž podstatná dosažitelnost pro zaměstnavatele, a nikoliv přesně určené místo pobytu zaměstnance.

Kdy se jedná o pracovní pohotovost a kdy o pracovní dobu?

V pracovněprávních vztazích je navíc nutné vymezit, zda je posuzovaný čas pracovní dobou nebo dobou odpočinku, třetí možnost právní úprava nepřipouští. Institut pracovní pohotovosti spadá obecně do doby odpočinku, kdy by zaměstnavatel neměl mít významný vliv na určování přesného místa pobytu zaměstnance, neboť by se tím narušila samotná podstata doby odpočinku. Zaměstnanec si může v době odpočinku sám určit, na jakém místě se bude zdržovat. V rámci pracovní pohotovosti je pouze omezen dosažitelností pro svého zaměstnavatele. Můžeme tedy říci, že institut pracovní pohotovosti je na pomezí mezi dobou odpočinku a pracovní dobou, avšak míra dispoziční pravomoci zaměstnavatele by měla být v určitých nezbytných mezích, aby nebyla narušena doba odpočinku, jakožto doba, kdy zaměstnanec může nakládat se svým volným časem dle svého uvážení.

V obdobném duchu se vyjádřil ve svém nálezu i Ústavní soud, který rozhodl, že „do pracovní doby spadají i všechny doby pracovní pohotovosti, během nichž jsou zaměstnanci uložena omezení, která významně ovlivňují jeho možnost volně nakládat se svým časem a věnovat se vlastním zájmům.“ Z toho vyplývá, že pokud jsou významně ovlivněny zaměstnancovy možnosti nakládat se svým volným časem, už se nemůže jednat o dobu odpočinku, a tedy ani o pracovní pohotovost.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Mgr. Jan Provazník | advokátní koncipient, FAIRSQUARE

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Charakter rozhodčího nálezu jako listiny, právní důsledky falzifikace rozhodčích nálezů a obrana proti nim

Léčba pacientů v ochranném léčení bez jejich souhlasu – nedostatečná právní úprava

Pravidla moderace smluvní pokuty soudem

Co jsou to práva k duševnímu vlastnictví?

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

MONITOR PERSONALISTIKA

Zákony a jiné právní předpisy přehledně. Najdete tu všechno, co personalisté potřebují znát.

VÍCE INFORMACÍ

STRUČNĚ

INFORMAČNÍ POVINNOST A STŘET ZÁJMŮ V PRAXI NEJVYŠŠÍHO SOUDU

Co je nutné splnit, aby mohl jednatel za společnost uzavírat smlouvy sám se sebou? Co všechno musí jednatel učinit, když se ocitne tzv. ve střetu zájmů, a co na to judikatura Nejvyššího soudu? Předchozí rok byl bohatý na judikaturu nejvyššího soudu (NS) týkající se uzavírání smluv mezi korporací a členem jejího voleného orgánu, nejčastěji tedy společností a jejím jednatelem. Jedná se o situace, kdy se jednatel ocitne tzv. ve střetu zájmů.

[celý článek](#)

JAK VNÍMAT INVESTICI DO ZNAČKY V ADVOKACII?

V současné době, kdy se advokátní svět stává stále více přesyceným a hyperkonkurenčním, je důležité se zamyslet nad hodnotou a významem, který přináší značka - a to v oblasti, kde se i v roce 2024 pokládají otázky, zda tato nákladná legrace vůbec dává smysl? Řeč je samozřejmě o branding v advokacii. Může se zdát, že advokátní byznys je odlišný a vyžaduje speciální způsob práce na značce a marketingu, realita je ovšem jiná.

[celý článek](#)

VČELAŘSTVÍ: TRADIČNÍ ŘEMESLO S PRÁVNÍM POZADÍM

Chov včel, starobylá lidská činnost s hlubokými kořeny v historii, se v posledních letech těší rostoucí popularitě. Kromě produkce medu a dalších včelích produktů hrají včely klíčovou roli v opylování rostlin a udržování biodiverzity. Právní úprava chovu včel v České republice se vyznačuje rozptýleností. Neexistuje jednotný včelařský zákon, na rozdíl od myslivosti či rybářství. Včely, ačkoliv jsou biologicky živočišné, nespádají pod definici zvířete v zákoně na ochranu zvířat proti týrání ani pod definici volně žijícího živočicha v zákoně o ochraně přírody a krajiny.

[celý článek](#)

PŘEVOD PODÍLU V AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI A VE SPOLEČNOSTI S RUČENÍM OMEZENÝM

V tomto článku bychom si osvěžili základní pravidla převodu podílu v akciové společnosti a ve společnosti s ručením omezeným.

Převod podílu ve společnosti s ručením omezeným

Podle zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, může každý společník společnosti s ručením omezeným svůj podíl převést na jiného společníka bez souhlasu valné hromady a na osobu, která není společníkem, se souhlasem valné hromady. Výjimku představuje pouze jednočlenná společnost, ve které je podíl převoditelný zcela bez omezení. Uvedené představuje zákonný základ, od něhož se lze odchýlit ve společenské smlouvě a převod podílu navázat např. na souhlas valné

hromady či jiného orgánu v případě, kdy to zákon nevyžaduje, nebo naopak případný souhlas valné hromady vyloučit tam, kde jej zákon jinak vyžaduje.

Zákon o obchodních korporacích společně umožňuje si pravidla pro poskytování souhlasů s převodem podílu upravit ve společenské smlouvě individuálně i pro různé druhy podílů. Který orgán a ve vztahu k převodu jakého druhu podílu bude případně dávat souhlas, bude záležet na nastavení společenské smlouvy – možnosti je zde celá řada. Pravidla upravující lhůtu pro udělení souhlasu a následky jeho neudělení je rovněž možné ve společenské smlouvě upravit odchýlně od zákona a je zcela na vůli společníků, jaké důsledky spojí s případným neposkytnutím souhlasu s převodem podílu.

U společnosti s ručením omezeným obecně platí, že podmíní-li společenská smlouva převod podílu ve společnosti souhlasem některého z jejích orgánů a nedojde-li k udělení souhlasu do 6 měsíců ode dne uzavření převodní smlouvy, nastávají tytéž účinky,

jako při odstoupení od smlouvy. Převodní smlouva v takovém případě nenabude účinnosti dříve, než bude souhlas udělen. Není-li však příslušný orgán společnosti činný nebo odmítne-li souhlas udělit zcela bezdůvodně, může v takovém případě společník ze společnosti vystoupit, a to do 1 měsíce ode dne zániku smlouvy o převodu podílu.

Přesto, že to zákon o obchodních korporacích výslovně nestanoví, musí mít smlouva o převodu podílu ve společnosti s ručením omezeným písemnou formu, přičemž podpisy na smlouvě musí být úředně ověřeny. Zákon o obchodních korporacích totiž váže účinnost převodní smlouvy na její doručení společnosti (v písemné formě s úředně ověřenými podpisy). Teprve poté vzniká společnosti povinnost nabyvatelem podílu jednat jako se svým společníkem.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Mgr. Matěj Grödl, BSc. | Grödl Law Office s.r.o.

JUDIKATURA

DVA OTISKY PRSTŮ V PRŮKAZECH TOTOŽNOSTI

Povinné ukládání dvou otisků prstů do průkazů totožnosti je slučitelné se základními právy na respektování soukromého života a ochranu osobních údajů.

Nařízení, v němž je toto opatření stanoveno, však bylo přijato na nesprávném právním základě, takže jej Soudní dvůr prohlásil za neplatné, avšak zachoval jeho účinky nepozději do 31. prosince 2026, aby evropský normotvůrce mohl přijmout nové nařízení na správném právním základě.

Německý občan zpochybňuje u německého soudu rozhodnutí, jímž mu město Wiesbaden odmítlo vydat nový průkaz totožnosti bez zaznamenání jeho otisků prstů.

Německý soud žádá Soudní dvůr, aby ověřil platnost unijního nařízení, které stanoví povinnost zaznamenávat do paměťového média průkazů totožnosti dva otisky prstů.

Po důkladném posouzení Soudní dvůr konstatuje, že povinnost zaznamenávat do paměťového média průkazů totožnosti dva úplné otisky prstů představuje omezení základních práv na respektování soukromého života a ochranu osobních údajů, která jsou zaručena Listinou základních práv Evropské unie.

Toto zaznamenávání je však odůvodněno cíli obecného zájmu spočívajícími v boji proti výrobě padělaných průkazů totožnosti a zneužití totožnosti, jakož i v zajištění interoperability systémů ověřování. Je totiž vhodné a nezbytné k uskutečnění těchto cílů a není ve vztahu k nim nepřiměřené.

Vzhledem k tomu, že umožňuje bojovat proti výrobě padělaných průkazů totožnosti a zneužití identity, může ukládání dvou otisků prstů přispívat jak k ochraně soukromého života dotčených osob, tak šířeji k boji proti kriminalitě a terorismu. Tím, že umožňuje občanům Unie se spolehlivě identifikovat, usnadňuje navíc výkon jejich práva volného pohybu a pobytu v Evropské unii. Cíle sledované tímto ukládáním mají tedy zvláštní význam nejen pro Unii a členské státy, ale i pro občany Unie.

[celý článek](#)

ČAK NEMŮŽE POSTIHOVAT POLITICKÉ PROJEVY

I známý advokát může jednat jako soukromá osoba.

Nejvyšší správní soud se zabýval případem advokátky, která je vedle výkonu advokacie též dlouhodobě politicky aktivní. Angažovala se i v kritice migrace a islámu. V rámci svého veřejného projevu na shromáždění občanů před budovou velvyslanectví Turecké republiky mimo jiné uvedla: „a protože pane velvyslanče nerozumíte diplomatickému protokolu, udělám teď něco, čemu budete rozumět: proklínám Vás, proklínám Vás, proklínám Vás, umřete, umřete dřív, než zplodíte syny a umřete beze ctí“. Podle České advokátní komory tím snížila důstojnost advokátního stavu, za což jí byla uložena pokuta ve výši 25 000 Kč. Proti rozhodnutí o pokutě se advokátka bránila u Městského soudu v Praze, který rozhodnutí České advokátní komory zrušil. Jednání advokátky podle něj nemělo žádnou souvislost s výkonem advokacie, proto jí nemohla Česká advokátní komora postihnout.

NSS se v řízení o kasační stížnosti České advokátní komory proti rozsudku městského soudu zabýval tím, zda zákon o advokacii v tehdejší znění zakazoval snižovat důstojnost advokátního stavu jakýmkoliv jednáním, nebo pouze pokud mělo spojitost s výkonem advokacie. Podle tehdejšího znění zákona platilo, že advokát postupuje při výkonu advokacie tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že se Nejvyšší správní soud zabýval pouze výkladem právní úpravy účinné v době, kdy došlo k citovanému projevu advokátky (tedy do 31. 12. 2020). Nyní účinná právní úprava regulující povinnosti advokátů je již formulována odlišně.

České advokátní komoře, která zpochybňovala především výklad zákonného spojení při výkonu advokacie, Nejvyšší správní soud za pravdu nedal. Nezpochybil, že činnost advokáta nezahrnuje pouze samotné poskytování právních služeb; advokát v souvislosti se svým podnikáním často vystupuje i na veřejnosti, což může zahrnovat jak reklamu, tak i neformální způsoby jejich propagace jako advokáta, jako jsou různá veřejná vystoupení, vyjádření v médiích, na sociálních sítích apod.

[celý článek](#)

ROZHOVOR

ADAM KUČÍNSKÝ

Povědomí Čechů ohledně kybernetické bezpečnosti a její regulaci stále ještě není dostačující. Jednou z hlavních příčin tohoto stavu je absence tohoto tématu ve vzdělávání. Právě o problematice kybernetické bezpečnosti jsme hovořili s Adamem Kučinským, ředitelem odboru regulace na Národním úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost, který sdílí své poznatky a doporučení nejen pro podnikatele, ale i pro běžné uživatele technologií.

Je podle Vás povědomí Čechů o kybernetické bezpečnosti a o její regulaci dostatečné? Dá se podle Vás říci, co je příčinou tohoto stavu?

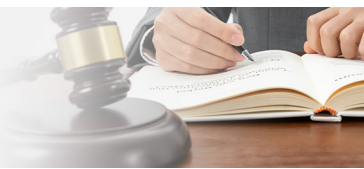
Dostatečné bohužel není. Příčinou je dle mého absence tohoto tématu ve vzdělávacím systému. Vzdělávací systém se tomu prostě nevěnuje. Učím na několika vysokých školách a když se ptám studentů, zda se tématu nějakých základů kybernetické bezpečnosti na základní nebo střední škole dotkli, tak z 99 % říkají, že nikoli. Přitom v kyberprostoru se pohybují již od dětství.

Jaká jsou Vaše doporučení pro podnikatele, kteří se snaží udržet krok s aktuálními změnami v oblasti kybernetické bezpečnosti?

Kybernetická bezpečnost je proces, není to stav, je potřeba v této oblasti postupovat systematicky. Pokud bych měl dát doporučení, tak je potřeba začít od základů – tedy říci si co dělám, jak je to důležité a zda to nějak chráním – pokud ano, můžu se podívat, zda je to dostatečné, pokud ne, tak bych měl začít.

Není potřeba, zejména u malých firem, hned dělat nějaká drastická a drahá opatření, ale začít od základů, tedy mít antivirus, mít zálohy, proškolit zaměstnance,

pokračování na straně 3

NOVELA VYHLÁŠKY O POSKYTOVÁNÍ ÚDAJŮ Z KATASTRU NEMOVITOSTÍ

Dne 5. 3. 2024 byla ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv publikována pod č. 50/2024 Sb. vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 358/2013 Sb., o poskytování údajů z katastru nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Své účinnosti nabývá dnem 1. 7. 2024.

Důvodová zpráva k této novele o bezmála třech desítkách změnových bodů popisuje, že byla zpracována za účelem adekvátní reakce na postupující elektronizaci postupů při poskytování údajů z katastru a stejně tak na stále významnější míru elektronizace na straně uživatelů údajů katastru, která vytváří tlak jednak na vhodnější úpravu některých parametrů stanovených vyhláškou, jednak na vytvoření nových možností při poskytování údajů katastru v elektronické podobě.

Deklarovaným cílem novely přitom je odstranit v praxi identifikované dílčí problémy související s poskytováním údajů katastru v elektronické podobě a zejména upravit výši úplaty za údaje v elektronické podobě tak, aby byli žadatelé motivováni získávat údaje katastru především v elektronické podobě, sjednotit úplaty za obsahově shodné výstupy v elektronické podobě napříč poskytovanými formáty, zavést novou bezúplatnou webovou službu dálkového přístupu, skrze kterou by byly poskytovány vybrané údaje o nemovitostech a o řízeních bez osobních údajů v aktuálním čase, a nakonec umožnit šíření údajů katastru získaných službou dálkového přístupu.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

NAŘÍZENÍ O MAXIMÁLNÍ ČÁSTCE PŘÍSPĚVKU NA PODPORU ZAMĚŠTNÁVÁNÍ OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Dnem 1. 4. 2024 své účinnosti nabylo nařízení vlády o maximální částce příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce. Ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv bylo publikováno pod č. 70/2024 Sb.

Vláda jím v intencích zákona o zaměstnanosti stanovila maximální částku příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením poskytovaného zaměstnavateli, se kterým Úřad práce České republiky uzavřel písemnou dohodu o jeho uznání za zaměstnavatele na chráněném trhu práce, přičemž určila, že maximální částka příspěvku nově činí 15 700 Kč.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

NOVELA ZÁKONA O STÁTNÍ PAMÁTKOVÉ PĚČI

Dnem 24. 4. 2024 své účinnosti nabývá zákon, kterým se mění zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv byl publikován pod č. 81/2024 Sb.

Důvodová zpráva k této krátké novele o jediném změnovém bodu popisuje, že ochrana kulturního dědictví není sama o sobě účelem, je pouze základním předpokladem pro jeho uchování tak, aby kulturní hodnoty mohly být předávány z generace na generaci a veřejně sdíleny. Významnou formou tohoto veřejného sdílení je prezentace kulturních statků prostřednictvím výstav, programů a publikací, a to nejen kulturních statků vlastních, ale i v kontextu s kulturním dědictvím evropským a světovým, jehož je české kulturní dědictví součástí.

 [Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

 [celý článek](#)

ČLÁNKY

PŘESTUPKOVÉ PRÁVO: MUSÍ BÝT CELKOVÁ DÉLKA ŘÍZENÍ ZOHLEDNĚNA VE VÝŠI SPRÁVNÍHO TRESTU?

V rámci své relativně dlouholeté praxe v rozkladových komisích ústředních správních orgánů jsem se opakovaně setkal s námitkami účastníků řízení k celkové délce správního řízení ve vztahu k ukládané sankci. Pro pořádek a větší srozumitelnost uvádím, že následující text řeší výhradně účastníky řízení – právnícké osoby, fyzické osoby nikoliv.

 [číst více na www.pravniprostor.cz](#)

DOMNĚNKA VADNOSTI VĚCI U PRODEJE ZBOŽÍ SPOTŘEBITELI

Pravidlo, dle něhož prodávající podnikatel prokazuje, že věc byla při převzetí spotřebitelem bez vad, patří v zahraničí k centrálním ustanovením spotřebitelské úpravy práv z vadného plnění. V české právní vědě nebyla domněnka vadnosti věnována prakticky žádná pozornost, neboť roli, kterou hraje v zahraničí, v České republice přebíralo ustanovení o záruční odpovědnosti.

 [číst více na www.pravniprostor.cz](#)

VZDÁNÍ SE PRÁV K OCHRANNÉ ZNÁMCE, ZRUŠENÍ A NEPLATNOST

Vlastník se může u Úřadu svým prohlášením vzdát práv k ochranné známce v rozsahu všech výrobků či služeb, pro které byla zapsána, nebo některých z nich; účinky tohoto prohlášení nastávají dnem doručení prohlášení vlastníka ochranné známky Úřadu a nelze je vzít zpět. Úřad vyznačí vzdání se práv k ochranné známce v rejstříku a oznámí je ve Věstníku.

 [číst více na www.pravniprostor.cz](#)

PŘEHLED

...
podívat se na to, kdo má jaká oprávnění, jak jsem zabezpečený proti útoku zvenku a jak jsou na tom moji dodavatelé. NÚKIB k tomu má řadu podpůrných materiálů od těch sofistikovaných až po ty základní.

A jaké základní tipy byste dal lidem – „obyčejným“ uživatelům technologií?

Přemýšlet o tom, s kým co a kde sdílím. Nejde jen o to, co sdílím na sociálních sítích, ale například jaké informace sdílím s různými aplikacemi a jaká jim dávám oprávnění. Pak je to o tom, že než na něco kliknu nebo vyplním nějaké údaje, rozmyslím si, proč to dělám, proč to po mě někdo chce a zda je to legitimní a dává to smysl. Pokud mi někdo volá z banky a chce po mně něco potvrdit nebo chce nějaké informace, měl bych se zamyslet, proč by to banka chtěla. Banka vám nebude volat s tím, že vám někdo vykrádá účet a že máte někde převést peníze, pokud by to banka chtěla, udělat to může a nebude po vás chtít heslo.

A pak je to taková ta klasika – používání vícefaktorového ověření tam, kde to jde, silná a jedinečná hesla, oprávnění u aplikací, antivírus, zálohování důležitých dat a neklikání na podivné nabídky, maily nebo SMS.

Napadají Vás nějaké konkrétní zkušenosti nebo případy z praxe, které ilustrují, proč bychom měli kybernetické bezpečnosti věnovat pozornost?

Tak na té úrovni uživatelů je to o tom, že kyberprostor je plný podvodů, každý den čteme o tom, že někdo přišel o úspory, protože sdělil útočníkovi citlivé údaje například z bankovníctví. To není o tom, že by ty oběti byly hloupé, to je o tom, že nikdy neprošli nějakým tréninkem, nikdo jim to nikdy neřekl a ony se pod tlakem okolností špatně rozhodly.

[celý článek](#)

JUDr. Ondřej Drachovský | advokát a spolupracující redaktor

 ATLAS GROUP

Webinář Zákon o kybernetické bezpečnosti

7.5. 2024 nebo 22.5.2024
od 10:00 do 12:00

Webinářem bude provázet
Ing. Bc. Adam Kučinský.

[REGISTROVAT SE](#)

NOVINKA

SLEDOVANÁ TĚMATA

Zvolte si o jakých článcích, aktualitách, změnách v legislativě či judikatuře vás máme informovat.

[ZAREGISTRUJTE SE](#)